

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2015-2019, päivitys vuodelle 2016

VD/10303/11.02.00.00/2014

KR/KHI

Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädäntö sekä valtioneuvoston valvontasuunnitelma-asetus (665/2006) edellyttävät kuntia laatimaan ja hyväksymään säännöllistä valvontaa koskevan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman siten, että valvonta on ennakoivaa, riskinarviointiin perustuvaa, tasapuolista, suunnitelmallista ja viranomaiselle asetettujen vaatimusten mukaista.

Kuntien ympäristöterveydenhuoltoa koskeva suunnitelma tulee hyväksyä kunnan luottamuselimestä vähintään kerran kolmessa vuodessa ja hyväksytty suunnitelma tulee toimittaa aluehallintovirastolle kuluvan vuoden loppuun mennessä. Suunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan vuosittain. Suunnitelmassa on otettava huomioon valvontaa ohjaavien keskusvirastojen valtakunnallinen valvontaohjelma sekä valvontasuunnitelma-asetuksen (665/2006) edellyttämä sisältö.

Valtakunnallinen ympäristöterveydenhuollon valvontaohjelma on poikkeuksellisesti viisivuotinen (2015-2019) ja Vantaan ympäristöterveydenhuolto on laatinut oman valvontasuunnitelmansa samalle ajalle. Valvontasuunnitelmassa on koko ympäristöterveydenhuoltoa koskeva yleinen osa (kappaleet 1-6) ja sen jälkeen on omat osiot terveydensuojelu-, tupakka-, kuluttajaturvallisuus- ja elintarvikevalvonnalle sekä eläinlääkintähuollolle. Valvontasuunnitelmassa on määritelty tarkastusten sisällöt, valvontakohtetyyppien tarkastustiheydet, tarkastuksiin keskimäärin käytettävä aika, kaupungin toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteiden tutkiminen sekä valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi. Suunnitelmaan on tehty ainoastaan pieniä päivityksiä vuodelle 2016.

Vuonna 2016 suunnitellaan tehtävän 1527 suunnitelmallista tarkastusta Vantaan ympäristöterveydenhuollon valvontakohteisiin. Suunnitelmallisten tarkastusten lisäksi tarkastuksia tehdään terveyshaittaepäilyihin ja valituksiin liittyen muun muassa kouluissa, asunnoissa, elintarvikevalvontakohteissa sekä eläinten pitopaikoissa. Lisäksi tilojen käyttöönottoon liittyviä tarkastuksia tehdään erityisesti terveydensuojelulain mukaisiin kohteisiin.

Valvontasuunnitelmassa on huomioitu lainsäädännön ja keskusvirastojen ohjeiden muutokset sekä tulevat valvonnassa tapahtuvat muutokset. Keskeisimmät valvontakauden muutokset on esitetty alla.

Terveydensuojelu

Vuodesta 2015 alkaen suunnitelmallisen valvonnan piiriin ei ole enää kuulunut kohteita, joissa oleskellaan vain lyhytaikaisesti ja jotka todennäköisesti eivät aiheuta terveyshaittaa tiloja käyttäville. Tällaisia kohteita ovat muun muassa kirkot, teatterit, parturi-kampaamot, tanssisalit ja osa kokoontumis- ja juhlahuoneistoista. Kyseiset kohteet kuuluvat edelleen ilmoitusvelvollisuuden piiriin eli niiden tulee tehdä terveydensuojelulain mukainen ilmoitus toiminnan aloittamisesta ja olennaisista muutoksista. Käyttöönoton jälkeen näihin kohteisiin tehdään valvontaa lähinnä valitusten perusteella. Muutoksella ei ole vaikutusta Vantaan ympäristöterveydenhuollon resurssien käyttöön, koska terveydensuojelun suunnitelmallisen valvonnan resurssit on aikaisemminkin kohdistettu toimintoihin ja kohteisiin, joissa oleskellaan pidempään ja/tai niillä on olennainen vaikutus ihmisten terveydelle (mm. talousvesi, uimavedet, koulut, päiväkodit, vanhainkodit, liikuntapaikat).

Terveydensuojelulain mukaista ilmoituskäsittelyä on tarkoitus keventää niin, että ilmoituksen käsittelystä ei enää tehtäisi päätöstä. Lainsäädäntömuutos on valmisteluvaiheessa, joten käsittely muuttuneen aikaisintaan vuoden 2017 aikana.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira on tarkentanut kotirauhan piiriin kuuluvien toiminnanharjoittajien valvontaa. Toiminnoista, jotka kuuluvat terveydensuojelulain mukaan ilmoitettaviin toimintoihin, tulee tehdä ilmoitus myös kotirauhan piiriin kuuluvista kohteista. Ilmoituksen käsittelystä tehdään päätös ja lisäksi kyseisille toimijoille annetaan ohjausta ja

neuvontaa. Kohteisiin ei tehdä tarkastuksia, ellei toiminnan arvioida aiheuttavan vakavaa terveyshaittaa.

Normipurkuhankkeen kohteena ollut solariumpaikkojen valvonta on palautettu takaisin terveydensuojelun säännölliseen valvontaan, koska valvonnasta luopumisella tavoitellut säästötoimenpiteet eivät olisi täyttyneet eikä esitys ollut tarkoituksenmukainen kansanterveyden näkökulmasta.

Talousveden erityistilannesuunnitelmille on asetettu uusia vaatimuksia. Valvontayksiköiden omat suunnitelmat tulee saattaa lainsäädännön vaatimusten mukaisiksi vuoden 2016 aikana. Vantaalla käytössä oleva suunnitelma on varsin kattava, mutta sen ajantasaisuus arvioidaan kertaalleen yhteistyössä Helsingin, Espoon ja talousvettä toimittavien laitoksen kanssa. Myös muut sidosryhmät huomioidaan suunnitelman päivitystyössä.

Tupakkavalvonta

Suunnitelmallisen valvonnan piiristä on poistettu kohteet, joissa tupakointi on kielletty tupakkalain perusteella (mm. savuttomat ravintolat, päiväkotien ja koulujen sisätilat). Muutoksella ei ole juurikaan vaikutusta resurssien käyttöön, koska kyseinen valvonta on tehty samalla, kun kohde on tarkastettu elintarvikelain tai terveydensuojelulain perusteella. Tupakkalain vastainen toiminta huomioidaan edelleen muun valvonnan yhteydessä, mutta kohteisiin ei suunnitella tarkastuksia tupakkalain perusteella. Tupakan vähittäismyynnin tarkastustiheyttä on nostettu aiemmasta ja tämän vuoksi tupakkalain valvontaan kokonaisuudessaan tarvittava resurssi pysyy lähes samana kuin aiemmin.

Kuluttajaturvallisuus

Kuluttajaturvallisuusvalvonta valtiollistetaan todennäköisesti vuoden 2016 aikana. Mahdollista muutosta ei ole otettu huomioon resurssilaskelmissa eikä tarkastussuunnitelmissa, koska muutoksen toteutusaikataulusta ja toteutustavasta ei ole vielä täyttä varmuutta. Lakimuutoksen toteutuessa kuluttajaturvallisuusvalvonnasta jäävä resurssi käytetään muuhun ympäristöterveydenhuollon valvontaan, jossa on resurssivajetta. Vuosittain kuluttajaturvallisuusvalvontaan on käytetty keksimäärin 0,3 henkilötyövuotta.

Elintarvikevalvonta

Elintarvikevalvontasuunnitelman osuus on laadittu muista osioista poiketen ainoastaan vuodeksi kerrallaan. Kuntien elintarvikevalvontaa ohjaava ohjeistus ei ehtinyt valmistua Vantaan valvontasuunnitelman laadintaan mennessä, joten elintarvikevalvonnan uudistuvat ohjeet otetaan huomioon suunnitelmaa päivitettäessä vuodelle 2017. Pieniä muutoksia tarkastustiheyksiin tehtiin jo vuodelle 2016. Apteekit ja pubit jätetään säännöllisen valvonnan ulkopuolelle eli jatkossa näihin tehdään elintarvikevalvonnan tarkastuksia vain valitusten perusteella. Lausunnolla olleiden ohjeiden perusteella elintarvikevalvonnan tarkastusten määrä tulee jatkossa vähenemään.

Elintarvikeeturvallisuusvirasto Evira vastaa eläinperäisten elintarvikkeiden ensisaapumisvalvonnasta EU:n sisämarkkinoilla. Evira on tiedustellut Vantaan halukkuutta tehdä sopimus kyseessä olevasta valvonnasta. Asiasta käydään neuvotteluja ja valvonta saattaa siirtyä kaupungin hoidettavaksi vuoden 2016 aikana tai vuoden 2017 alusta.

Ympäristölautakunta 9.12.2015 § 10

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä liitteenä oleva ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman päivitys vuodelle 2016.

Päätös:

Päätettiin hyväksyä liitteenä oleva ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman päivitys vuodelle 2016.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liitteet:

Vantaa

- Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2015-2019, päivitys vuodelle 2016

Täytäntöönpano: Tiedoksi Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Muutoksenhakuohje: Muutoksenhakuohje 10

Lisätiedot:

1. kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen, puh. 040 724 8590, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi